

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

5 V. post iudicium quod agitur in præsentī tempore restet aliud iudicium

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

ARTICVLVS V.

Virum post iudicium, quod agitur in presenti tempore, refert aliud iudicium.

324.
q. 1. g. 1. Et
4. contra c.
95. pri. & op.
3. c. 249. Et
op. 10. ar. 27.
Et 1. 30. lect.
3. prin.

Ad quintum sic proceditur. Videtur, quod post iudicium, quod in presenti tempore agitur, non refert aliud iudicium generale. Post ultimam enim retributionem premiorum & penarum frustra adhibetur iudicium. Sed in hoc presenti tempore fit retributio premiorum & penarum: dicit enim Dominus Latroni in cruce Lu. 23. Hodie mecum eris in paradyso & Lu. 16. dicitur, quod mortuus est diues, & sepultus est in inferno. Ergo frustra expectatur finale iudicium.

2. Præterea. Nabum primo dicitur secundum aliam litteram: Non iudicabit Deus bis in idipsum. Sed in hoc tempore Dei iudicium exercetur & quantum ad temporalia, & quantum ad spiritualia. Ergo videtur, quod non sit expectandum aliud finale iudicium.

3. Præterea. Premium & pena respondent merito & demerito. Sed meritum & demeritum non pertinent ad corpus, nisi in quantum est instrumentum: ergo nec premium seu pena debetur corpori, nisi propter animam. Non ergo requiritur aliud iudicium in fine, ad hoc quod homo premietur, aut puniatur in corpore: præter illud, quod nunc puniuntur aut premiantur anime.

Sed contra est, quod dicitur Ioann. 12. Sermo, quem loquutus sum, ille iudicabit eum in nouissimo die. Erit ergo quoddam iudicium in nouissimo die præter iudicium, quod nunc agitur.

Respondendo dicendum, quod iudicium de aliqua re mutabili perfecte dari non potest ante eius consummationem: sicut iudicium de aliqua actione qualis sit, perfecte dari non potest, antequam sit consummata. & in se & in suis effectibus: quia multa actiones videntur esse vitales, quæ ex effectibus demonstrantur nocivæ. Et similiter de homine aliquo iudicium perfecte dari non potest, quoad eius vita terminetur, eo quod multipliciter potest mutari de bono in malum, aut de malo in bonum, aut de malo in peris. Vnde Apostolus dicit Hebr. 9. quod hominibus statutum est semel mori, post hoc autem iudicium. Sciendum tamen, quod licet per mortem vita hominis temporalis terminetur secundum se, remanet tamen ex futuris, secundum quod dependet. Vno quidem modo, secundum quod adhuc vivit in memoriis hominum, in quibus quandoque contra veritatem remanet bonas fama, vel male. Alio modo in filiis, qui sunt quasi aliquid patris (secundum illud Eccl. 1. scilicet, trigesimo capit. Mortuus est pater eius, & quasi non est mortuus: similem enim reliquit sibi post se) & tamen multorum donorum sunt mali filij, & de contrario. Tercio modo, quantum ad effectum suorum operum: sicut ex deceptione Arrij, & aliorum seductorum, pululat infidelitas vsq; ad finem mundi: & vsque tunc proficit fides ex predicatione Apostolorum. Quarto modo, quantum ad corpus, quod quandoque honorifice traditur sepulture, quandoque verò relinquitur in sepulchro, & tandem incineratum omnino resolvitur. Quinto modo quantum ad ea in quibus homo suum affectum defixit: puta in quibusque temporalibus rebus, quarum quedam citius finiuntur, quedam diutius durant. Omnia autem hæc subduntur existimationi iudicii diuini. Et ideo de his omnibus perfectum & manifestum iudicium haberi non potest, quamdiu huius temporis cursus durat. Et propter hoc oportet esse finale iudicium in nouissimo die, in quo perfecte, id quod ad vnumquemque hominem pertinet quocumque modo, perfecte & manifeste iudicetur.

Ad primum ergo dicendum, quod opinio quorundam fuit, quod anime Sanctorum non premiantur in celo, nec anime

damnatorum puniuntur in inferno, vsque ad diem iudicii. Quod quidem apparet falsum ex hoc, quod Apostolus 2. ad Cor. 5. dicit, audemus, & bonam voluntatem habemus magis peregrinari à corpore, & presentes esse ad Dominum: quod est iam non ambulare per fidem, sed per speciem, ut patet ex his quæ subsequuntur. Hoc autem est videre Deum per essentiam, in quo consistit vita æterna: ut patet Ioan. 17. Vnde manifestum est, animas à corporibus separatas esse in vita æterna: Et ideo dicendum est, quod post mortem quantum ad ea, quæ sunt anime, homo sortitur quandam immutabilem statum. Et ideo quantum ad premium anime, non oportet ulterius differri iudicium. Sed quia quedam alia sunt ad hominem pertinentia, quæ toto temporis cursu aguntur, quæ non sunt aliena à diuino iudicio, oportet iterum in fine temporis, omnia hæc in iudicio adduci. Licet enim homo secundum hæc non mereatur, nec demereatur: tamen pertinet ad aliquod eius premium vel penam. Vnde oportet hæc omnia assignari in finali iudicio.

Ad secundum dicendum, quod Deus non iudicat bis in idipsum, id est, secundum idem: sed secundum diuersa non est inconueniens Deum bis iudicare.

Ad tertium dicendum, quod licet premium, vel pena corporis dependeat ex premio, vel pena anime: tamen quia anima non est mutabilis, nisi per accidens propter corpus, statim separata à corpore habet statum immutabilem, & accipit suum iudicium. Sed corpus remanet mutabilitati subiectum vsq; ad finem temporis. Et ideo oportet, quod tunc recipiat suum premium, vel penam, in finali iudicio.

COMMENTARIVS.

Diuis Thomas in titulo vnum supponit, scilicet, fieri in presenti tempore priuatum iudicium: aliud verò inquit, ac probat, scilicet futurum aliquando vniuersale iudicium, & quoniam de vtraque refutatus disputatur sumus, & sententia D. Tho. satis perspicua est in textu, ideo hic nihil addendum superest. Quæstio verò grauis quam D. Th. attingit in sol. ad 1. an anime iustorum statim ac separantur à corpore, & sunt plene purgatae, videant Deum ante diem iudicii, non est hoc loco disputanda, pertinet enim ad materiam de beatitudine.

ARTICVLVS VI.

Virum iudiciaria potestas Christi se extendat ad Angelos.

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod potestas Christi iudiciaria, non se extendat ad Angelos. Angeli enim tam boni quam mali iudicati sunt a principio mundi, quando quibusdam cadentibus per peccatum, alij sunt in beatitudine confirmati. Sed illi qui iudicati sunt, non indigent iterum iudicari. Ergo potestas iudiciaria Christi non se extendit ad Angelos.

2. Præterea. Non est eiusdem iudicare, & iudicari. Sed Angeli venient cum Christo iudicaturi, se undum illud Mat. 25. Cum venerit Filius hominis in maiestate sua, & omnes Angeli cum eo. Ergo videtur quod Angeli non sint iudicandi à Christo.

3. Præterea. Angeli sunt superiores aliis creaturis. Si ergo Christus est index non solum hominum, sed etiam Angelorum, pari ratione erit index omnium creaturarum. Quod videtur esse falsum, cum hoc sit proprium providentiæ Dei. Vnde dicitur Iob. 34. Quem constituit alium super terram, aut quem posuit super orbem, quem fabricatus est: Non ergo Christus est index Angelorum.